Súd:	Okresný súd Poprad
Spisová značka:	KK-1C/38/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8423200966
Dátum vydania rozhodnutia:	04. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dušan Miškovčík
ECLI:	ECLI:SK:OSPP:2024:8423200966.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Dušanom Miškovčíkom v spore žalobcov: 1/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, E., a 2/ B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, G., obaja zastúpení advokátom JUDr. Pavlom Zavackým, so sídlom kancelárie Hradné námestie 29, Kežmarok, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 2 556 Eur z titulu náhrady mzdy zastavuje.

II. Konanie v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4Tp/72/04 zo dňa 27.05.2004 o vzatí žalobcov do väzby zastavuje.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1 sumu 4600 Eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2 sumu 4600 Eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. V časti nárokov žalobcov o zaplatenie nemajetkovej ujmy nad sumu 4600 Eur z titulu nezákonného trestného stíhania žalobu zamieta.

VI. V časti zastavenia konania o zaplatenie sumy 2 556 Eur má žalovaný voči žalobcovi 1 nárok na náhradu konania v rozsahu 100 %.

VII. V časti zastavenia konania o zaplatenie nemajetkovej ujmy z titulu uznesenie Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4Tp/72/04 zo dňa 27.05.2004 o vzatí žalobcov do väzby má žalovaný nárok voči žalobcom na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

VIII. V časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia o vznesení obvinenia stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou zo dňa 10.10.2018 domáhali rozhodnutia, ktorým by súd žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi 1 sumu vo výške 2.556 Eur titulom náhrady mzdy a každému zo žalovaných sumu po 30.000 Eur ako nemajetkovú ujmu vyjadrenú v peniazoch.

2. Okresný súd Kežmarok rozsudkom zo dňa 02.07.2021, č.k. 10C/52/2018 – 165, konanie v časti o zaplatenie sumy 2.556 Eur zastavil, žalovanú zaviazal zaplatiť každému zo žalobcov sumu 15.000

eur a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Zároveň žalobcom priznal plný nárok na náhradu trov konania. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 03.11.2021, č.k. 3Co/40/2021 – 211, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdil a stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 27.04.2023, sp. zn. 5Cdo/19/2022, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 3. novembra 2021, sp. zn. 3Co/40/2021 a rozsudok Okresného súdu Kežmarok z 2. júla 2021, č.k. 10C/52/2018 – 165 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Kežmarok na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil predovšetkým tým, že z obsahu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa nezaoberal jednotlivými námietkami žalovanej, ktoré uplatnila v odvolaní. Veľmi letmo sa vysporiadal len s niektorými z nich, aj to takým spôsobom, že poukázal len na argumentáciu súdu prvej inštancie, uviedol svoj názor, ale na argumentáciu žalovanej nereagoval. Dovolací súd poukázal na skutočnosť, že krajský súd napriek výslovnému príkazu obsiahnutému v § 387 ods. 3 CSP, aby sa v odôvodnení vysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, s takýmito tvrdeniami uvedenými žalovanou ako odvolateľkou sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal, iba skonštatoval správnosť dôvodov uvedených okresným súdom ako súdom prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Žalovaná pritom v podanom odvolaní uviedla podstatné tvrdenia týkajúce sa posúdenia nároku na nemajetkovú ujmu, keďže žalobcovia označili viaceré tituly na uplatnenie tohto nároku (väzbu a nezákonné trestné stíhanie), pričom sa oba súdy pri nároku na nemajetkovú ujmu za vykonanú väzbu zhodli, že ide o nárok premlčaný. Súd prvej inštancie a ani súd odvolací sa ani v náznakoch nezaoberali tým, že táto skutočnosť musí mať zásadný vplyv na výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. V tomto možno prisvedčiť žalovanej, že pokiaľ je uplatnená nemajetková ujma z viacerých titulov, je potrebné, aby boli oddelené aj pokiaľ ide o výšku, v akej si ju žalobca uplatňuje. Rôzne tituly vychádzajú z rozličných skutkových okolností, majú iné dopady na život žalobcu a vyplývajú z odlišných právnych východísk. Tento názor mal zjavne aj súd prvej inštancie, ktorý v priebehu konania vyzval žalobcov, aby presne špecifikovali, akú nemajetkovú ujmu od žalovanej požadujú ako odškodnenie za vykonanú väzbu a koľko za nezákonné trestné stíhanie. Žalobcovia však svoj nárok nešpecifikovali, pričom to ďalej okresný súd ani krajský súd nezohľadňovali, aj keď mali. S pohľadom na skutočnosť, že bolo konštatované premlčanie nároku za nemajetkovú ujmu za väzbu, mali oba nároky dôsledne oddeliť a vysporiadať sa pri výške nemajetkovej ujmy s premlčaním nároku na odškodnenie za väzbu už vo fáze konania na súde prvej inštancie. Súd prvej inštancie zamietol vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú a odvolací súd pripojil, že suma nad 15.000 Eur každému zo žalovaných by bola neprimeraná. Ani jeden z nich však neuviedol v akej časti bola zamietnutá žaloba z dôvodu premlčania. Ak konajúce súdy vychádzali z toho, že žalobcovia žiadajú celú sumu len za nezákonné trestné stíhanie, mali sa s tým v odôvodnení vysporiadať, najmä pokiaľ ide o úvahu, ako to teda potom žalobcovia mysleli s väzbou. Namiesto toho oba súdy vo svojom odôvodnení viac krát pomerne zmätočne poukazovali aj na otázku väzby. V tomto možno skonštatovať vnútornú rozpornosť predmetných odôvodnení preskúmavaných rozsudkov. Odvolanie otvorilo otázky spôsobilé spochybniť argumentáciu, ktorú si osvojil súd prvej inštancie, minimálne niektoré jej časti a poukázalo na nedostatočné odôvodnenie už rozsudku súdu prvej inštancie. Posúdenie veci krajským súdom sa tak neodrazilo v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok. Nemožno hovoriť o tom, že by sa žalovaná „opakovala“ vo svojej argumentácii z konania pred okresným súdom a tento sa s jej argumentáciou, ktorú použila v odvolaní, už vysporiadal. Skôr tu možno hovoriť o tom, že už súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s otázkou vplyvu premlčania jedného z titulov na priznanie nemajetkovej ujmy, na výšku priznania nemajetkovej ujmy i samotného odlíšenia týchto titulov, tak aby bolo jasné, akej nemajetkovej ujmy a z akého titulu sa žalobcovia domáhajú. Taktiež ani z jedného z rozsudkov nie je jasné, ako sa pri čiastočnom zamietnutí žaloby súdy vysporiadali s premlčaním nároku na odškodnenie za väzbu. Žalovaná tieto námietky uviedla už v odvolaní a napriek tomu, že sú podstatné, sa nimi odvolací súd nezaoberal. Pokiaľ ide o rozhodovanie o trovách konania, dovolací súd doplnil, že je rovnako potrebné do rozhodnutia zohľadniť premlčanie nároku na nemajetkovú ujmu, pokiaľ ide o väzbu i čiastočné späťvzatie žaloby. V súvislosti s nálezom ústavného súdu z 13. februára 2020, sp. zn. IV. ÚS 652/2018, na ktorý poukázala žalovaná, dovolací súd zdôrazňuje, že je potrebné prihliadnuť, či naozaj zo strany žalobcov bola výška požadovanej nemajetkovej ujmy „v neprimeranej a zjavne nadsadenej výške, ktorá v obdobných veciach vyplýva z ustálenej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov“. Pokiaľ opätovne dospejú konajúce súdy k záveru o plnom úspechu žalobcov, je potrebné sa s týmto kritériom, aj s ohľadom na predmetné rozhodnutie ústavného súdu vysporiadať.

4. Novelou zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok účinnou od 01.06.2023 (ďalej len „zákon o sídlach a obvodov súdov“) došlo k spojeniu Okresného súdu Kežmarok s Okresným súdom Poprad, pričom s poukazom na ust. § 2 bod 22 zákona o sídlach a obvodoch súdov má Okresný súd Poprad pracovisko v meste Kežmarok. Po vrátení veci dovolacím súdom je spor vedený Okresným súdom Poprad pod spisovou značkou KK-1C/38/2023.

5. V žalobe žalobcovia tvrdili okolnosti svojho trestného stíhania a to, že uznesením o vznesení obvinenia Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice, sp. zn. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004 zo dňa 21.05.2004 bolo žalobcom vznesené obvinenie pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona a trestný čin poškodzovania cudzej veci formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 257 ods. 1 Trestného zákona. Uznesením Okresného súdu v Trenčíne, sp. zn. 4Tp/72/04 zo dňa 27.05.2004 boli žalobcovia vzatí do väzby, pričom väzba začala plynúť dňom 24.05.2004. Voči tomuto uzneseniu podali žalobcovia sťažnosť, ktorá bola uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2Tpo 32/04 zo dňa 18.06.2004 zamietnutá. U oboch žalobcov bola väzba uznesením sudcu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16.11.2004, sp. zn. Pš 45/04, predĺžená do 31.01.2005. Sťažnosť žalobcov voči tomuto uzneseniu bola uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.12.2004, sp. zn. 1To 92/2004, zamietnutá. Dňa 07.01.2005 požiadali žalobcovia o prepustenie z väzby. Táto žiadosť bola uznesením Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 27.01.2005, sp. zn., 4Tp 11/2005, zamietnutá a zároveň bola predĺžená lehota trvania väzby do 23.05.2005. Voči tomuto uzneseniu žalobcovia dňa 04.02.2005 podali sťažnosť, ktorá bola uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 4Tp 11/05 zo dňa 08.03.2005 zamietnutá. Uznesením Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 14.04.2005, sp. zn. 1Kv 19/05 – 32 boli žalobcovi ihneď prepustení z väzby na slobodu. Dňa 11.10.2006 podal prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne na Okresný súd v Prešove obžalobu, sp. zn. 1Kv-19/05 – 148 na oboch žalobcov a to pre prečin neoprávneného obohatenia podľa § 226 ods. 1,2 písm. a), c) Trestného zákona účinného od 01.01.2006 a za prečin poškodzovania cudzej veci spolupáchateľstvom podľa § 20, § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu v Prešove zo dňa 02.06.2015, č.k. 1T/91/2006 – 1030 boli žalobcovia spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodení. Odvolanie Krajskej prokuratúry Prešov voči rozsudku bolo uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.12.2015, č.k. 2To/45/2015 – 1069 zamietnuté.

6. Žalobcovia si nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnili jednak z titulu nezákonnej väzby a jednak z titulu nezákonného trestného stíhania. Žalobcovia ďalej tvrdili, že boli účastníkmi trestného konania a v dôsledku toho im vznikla škoda. Pri nároku na nemajetkovú ujmu pri sume 30.000 Eur u každého zo žalobcov je potrebné prihliadnuť na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Obaja žalobcovia boli v nezákonnej väzbe takmer jedenásť mesiacov. Za ten čas prišli o zamestnanie, resp. možnosť podnikania v rodinnej tlačiarni. Viedlo to až k tomu, že otec žalobcov ako majiteľ tlačiarne musel prevádzku ukončiť. Žalobca 1/ bol v tlačiarni zamestnaný a počas nezákonnej väzby prišiel o svoju mzdu, ktorú by dostal, ak by v tom čase pracoval. V danom prípade ide o sumu vo výške 2.556 Eur (11 x 7.000,-Sk/232,36 Eur). Dlhotrvajúca väzba spôsobila obom žalobcom problémy v súkromnom živote. Ich súkromný život bol v tom čase viac ako zložitý. Žalobca 1/ mal v čase trvania väzby vážne problémy s manželkou. Problémy žalobcu 2/ s manželkou vyústili do rozvodu manželstva. Ich spoločenské postavenie po návrate z väzby bolo viac ako zložité. V mieste ich bydliska, vzhľadom na to, že každý každého pozná, mali problémy zaradiť sa do spoločnosti bez toho, aby na nich každý ukazoval prstom. Žalobcovia podali návrh na predbežné prerokovanie návrhu na Ministerstvo spravodlivosti SR, nakoľko škoda bola spôsobená nezákonným uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 27.05.2004, sp. zn. 4Tp/72/04, ktorým žalobcov vzal do väzby, čomu predchádzalo uznesenie o vznesení obvinenia Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice, sp. zn. ČVS:PPZ-23/BOK-V-I-2014 zo dňa 21.05.2004.

7. K žalobe sa vyjadrila žalovaná, ktorá neuznala nároky žalobcov v celom rozsahu. Vo svojom vyjadrení žalovaná uviedla, že tvrdenie žalobcov o tom, že oslobodenie spod obžaloby zakladá nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia nie je správne. Oslobodenie spod obžaloby automaticky neznamená, že orgány činné v trestnom konaní postupovali pri vznesení obvinenia nesprávne, resp. nezákonne,

a preto nemožno vyvodiť nezákonnosť ich rozhodovania len z dôvodu oslobodenia spod obžaloby. Žalovaná tvrdila, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo v rozhodnom čase odôvodnené, keďže orgány činné v trestnom konaní mali dôvodné podozrenie, že trestnú činnosť žalobcovia spáchali. Žalobcovia boli obvinení z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny a neoprávneného obohatenia, tým, že založili neformálnu skupinu „6 stôp hlboko“, za účelom dosiahnuť trvalý príjem finančných prostriedkov zasahovaním do ochranného systému výherných hracích automatov. Vyšetrovateľ začal trestné stíhanie pre uvedenú trestnú činnosť najskôr voči nezistenej osobe. Až na základe dôkazného materiálu, a osobitne na základe výpovede B. H., voči ktorému bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, bol dostatočne odôvodnený záver, že trestnú činnosť spáchali žalobcovia. Z tohto dôvodu nie je možné tvrdiť, že v čase začatia trestného stíhania orgány činné v trestnom konaní postupovali nesprávne alebo nezákonne. Vzhľadom na charakter trestnej činnosti, z ktorej boli žalobcovia obvinení, vznikla dôvodná obava, že ich ponechaním na slobode by pôsobili na svedkov a pokračovali v páchaní trestnej činnosti. Z dôkazných materiálov v rámci prípravného konania vyplynula nutnosť nariadenia väzby voči žalobcom. V čase kedy súd rozhodoval o vzatí žalobcov do väzby a v čase rozhodovania o predĺžení väzby boli známe skutočnosti a to: 1/ nebolo možné vylúčiť kolúzne aktivity žalobcov ako obvinených smerujúce k ovplyvňovaniu ostatných spoluobvinených navzájom a 2/ žalobcovia a ďalší obvinení ako členovia skupiny „6 stôp hlboko“ mali uzatvorenú dohodu o prípadnej pomste, v prípade prezradenia protiprávnej činnosti. Hlavným dôvodom väzby tak bola obava, že žalobcovia budú mariť trestné konanie pôsobením na svedkov a kontaktovaním ďalších páchateľov, a to aj pod hrozbou pomsty. Žalovaná s poukazom na tieto skutočnosti zastáva názor, že žalobcovia si väzbu zavinil sami, v dôsledku čoho je na základe § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 58/1969 Zb. vylúčený nárok z titulu rozhodovania o väzbe.

8. Žalovaná ďalej namietala, že nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy je nepreskúmateľný. Poukázala pritom na to, že každý zo žalobcov si uplatnil samostatný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy jednak z titulu uznesenia o vznesení obvinenia a zároveň aj z titulu uznesenia o ich vzatí do väzby. Keďže žalobcovia náhradu nemajetkovej ujmy odvodzujú od oboch týchto titulov, bez toho, aby špecifikovali, aká konkrétna ujma im vznikla z jednotlivého titulu, je tento nárok nepreskúmateľný. V prípade uplatňovania nároku na náhradu škody je potrebné dôsledne rozlišovať medzi jednotlivými zákonnými titulmi, na základe ktorých si poškodená osoba uplatňuje predmetný nárok. Uznesenie o väzbe je odlišným zákonným titulom ako je uznesenie o vznesení obvinenia. Existenciu škody a príčinnej súvislosti je potrebné posudzovať samostatne vo vzťahu ku každému namietanému zákonnému titulu. Je nevyhnutné, aby žalobcovia jednoznačne uviedli spôsobenú škodu osobitne z titulu uznesenia o vznesení obvinenia a osobitne z titulu rozhodnutia o vzatí do väzby.

9. Vo vyjadrení k žalobe žalovaná argumentovala, že keďže žalobcovia neuviedli konkrétnu výšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia o vznesení obvinenia, následkom je nepreskúmateľnosť takéhoto nároku. Žalovaná má za to, že takýto nárok žalobcom ani nevznikol. Nárok poškodených na náhradu škody nevyplýva zo zákona č. 58/1969 Zb. a ani z čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V režime uvedenej úpravy nie je možné priznávať náhradu nemajetkovej ujmy v prípadoch vydania uznesenia o vznesení obvinenia a následného trestného stíhania, ktoré bolo zastavené alebo osoba bola oslobodená spod obžaloby. Vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu rozhodnutia o väzbe žalovaná vzniesla hmotnoprávnu námietku premlčania. Premlčacia lehota na uplatnenie práva na náhradu škody začala plynúť dňa 10.12.2015, t.j. vyhlásením rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2To 45/2015 ktorým sa podané odvolanie prokurátora zamietlo a jej plynutie skončilo dňa 10.12.2016. Predlženie plynutia tejto lehoty nespôsobilo ani to, že žalobcovia požiadali Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a to z dvoch dôvodov. V prípade lehoty upravenej v § 23 zákona č. 58/1969 Zb. ide o lehotu objektívnu a na jej plynutie nemá vplyv podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žalobcovia žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Ministerstvu spravodlivosti doručili až dňa 15.11.2017, teda po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej lehoty. K samotnému vzniku nemajetkovej ujmy a k výške uplatnenej náhrady žalobcovia žiadnym spôsobom nepreukázali v čom mali spočívať zásahy do ich súkromného, rodinného a pracovného života. Žalobca 1 nepreukázal, že by v rozhodnom čase bol v pracovnom pomere a nepreukázal ani výšku mzdy, na ktorú by mu bol vznikol nárok. Tvrdenie o manželských problémoch je všeobecného charakteru, bez toho, aby bolo zrejmé, či trestné stíhanie a väzba boli hlavnou a bezprostrednou príčinou ich vzniku. Rovnako aj tvrdenie, že sa žalobca 1 nemohol zaradiť do spoločnosti nie je konkretizované a preukázané. V prípade žalobcu 2 je tvrdenie o strate zamestnania a nemožnosti podnikania vylúčené,

nakoľko sám žalobca 2 počas výsluchu v konaní o väzbe uviedol, že v danom čase nebol zamestnaný a poberal dávky sociálneho zabezpečenia. Neuviedol a nepreukázal , že by trestné stíhanie a väzba boli príčinou rozvodu jeho manželstva alebo znemožnenia spoločenského uplatnenia. Samotnú výšku uplatnenej nemajetkovej ujmy žalovaná považovala za nedôvodnú. K nároku na náhradu škody z titulu ušlej mzdy žalovaná vzniesla námietku premlčania tohto nároku.

10. V replike žalobca zotrval na tvrdení, že v prípade uznesenia o vznesení obvinenia ide o rozhodnutie, ktoré bolo od počiatku nezákonným. Žalobcovia boli na základe tohto uznesenia obvinení zo skutkov, ktorých sa nikdy nedopustili a naviac časom bola zmenená aj právna kvalifikácia skutku, keď obvinenie za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona bolo časom z uznesenia vypustené. To, že žalobcovia sa skutku nedopustili, tvrdili už od začiatku vyšetrovania. Na základe uznesenia o vznesení obvinenia bol voči žalobcom podaný návrh na ich vzatie do väzby. Neexistuje žiaden dôkaz o tom, že väzba žalobcov bola zákonná. Žalobcovia si v žiadnom prípade väzbu nezavinili sami. Ak by nebolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia ČVS: PPZ-23/BOK – V-I-2004 zo dňa 21.05.2004, nebol by daný ani dôvod na vzatie do väzby. Obe rozhodnutia – uznesenie o vznesení obvinenia ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004 zo dňa 21.05.2004 a uznesenie Okresného súdu v Trenčíne, sp. zn. 4Tp/72/04 zo dňa 27.05.2004 spolu vzájomne súvisia. Obidve tieto rozhodnutia spôsobili skutočnosť, že žalobcom vznikla nemajetková ujma. Samozrejme, nemajetková ujma im vznikla hlavne, resp. v súvislosti s rozhodnutím o väzbe. Žalobcovia v žalobe preukázali predpoklady vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Každý človek sám cíti, ako mu bola nezákonným postupom spôsobená nemajetková ujma. V žalobe je uvedené, čo konkrétne sa žalobcom počas nezákonnej väzby stalo, aké následky mala táto väzba na ich rodinný život, pracovné uplatnenie a ich spoločenské uplatnenie. K výške uplatnenej nemajetkovej ujmy žalobca uviedol, že o nej v konečnom dôsledku rozhodne súd. Avšak každý prípad, keď súd rozhoduje o nemajetkovej ujme je iný a výška ujmy sa nedá posudzovať podľa iných prípadov. Rovnako podľa žalobcov nie je vhodné, aby súd postupoval podľa zákona č. 215/2006 Z.z.

11. V duplike žalovaná zotrvala na svojich doterajších tvrdeniach. K skutočnostiam, že žalobcovia si väzbu nezavinili, doplnila, že okolnosť zavinenia väzby je spájaná s konaním obvineného, ktoré bezprostredne priamo nemusí súvisieť so skutkom, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Znamená to, že konanie obvineného, ktorým si väzbu zavinil, samostatne nemusí byť trestné. Právnu relevenciu nadobúda až v kontexte so samotným skutkom, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, ak je objektívne spôsobilé vyvolať obavu, ktorá vedie ku vzatiu do väzby. Pritom nie je podstatné to, či si obvinený väzbu zavinil úmyselne alebo nedbanlivostne, podstatná je len existencia okolnosti, ktorú zavinil obvinený. V tomto konkrétnom prípade súdy vzali žalobcov do kolúznej väzby a preventívnej väzby. Z odôvodnení rozhodnutí súdov o väzbe žalobcov vyplýva, že jednou z rozhodujúcich okolností, ktorá vzbudzovala obavu z ovplyvňovania svedkov bola neformálna dohoda žalobcov a ďalších tretích osôb o mlčanlivosti a prípadnej pomste v prípade prezradenia ich nezákonných aktivít. Súdy považovali existenciu uvedenej neformálnej dohody za preukázanú. Prípadné ponechanie obvinených na slobode vo fáze zisťovania skutkového stavu by preto bolo spôsobilé, vzhľadom na obsah dohody, už len implicitne ovplyvňovať postoje tretích osôb a vzbudzovať obavy tretích osôb, ktoré o podozreniach z trestnej činnosti v prípravnom konaní svedčili. Aj keď dohoda nebola plnená a sama o sebe by nemusela byť trestná, súdy rozhodujúce o väzbe boli povinné na túto skutočnosť prihliadať a zabrániť tomu, aby riadne zistenie skutkového stavu mohlo byť zmarené. Žalovaná tvrdí, že dohoda o mlčanlivosti a prípadnej pomste, ktorej boli žalobcovia účastníkmi je takou skutočnosťou, ktorá vylučuje vznik nároku žalobcov na náhradu ujmy za trvanie väzby, nakoľko povaha a účel dohody boli v príkrom rozpore s právnym poriadkom a preto vzatie do väzby bolo dôvodné. Z argumentácie žalobcov nie je zrejmé ako zmena právnej kvalifikácie skutku odôvodňuje vykonštruovanie trestného stíhania. Samotná zmena právnej kvalifikácie bola v danom prípade v prospech žalobcov, čo vylučuje ich tvrdenie o vykonštruovanom trestnom stíhaní. Nakoľko v posudzovanom prípade usvedčujúce svedecké výpovede z prípravného konania a ďalšie vykonané dôkazy neumožňovali orgánom činným v trestnom konaní prijať záver o tom, že skutok sa nestal alebo, že ho nespáchali žalobcovia a trestné stíhanie zastaviť, tieto orgány boli povinné stíhanie začať a pokračovať v ňom. Žalovaná rovnako nesúhlasila s tvrdením žalobcov, že pri určovaní výšky nároku nie je možné postupovať podľa zákonnej úpravy o odškodňovaní obetí násilných trestných činov. V otázke výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovia len paušálne a všeobecne tvrdia, že trestné stíhanie a väzba zasiahli do ich súkromného, rodinného a pracovného života, bez toho, aby uviedli konkrétne okolnosti. Žalobcovia neuviedli žiadne tvrdenia, ktoré by odôvodňovali výšku nároku

na náhradu nemajetkovej ujmy, resp. ani možnosť priznania jej náhrady v peňažnej forme. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je preto nepreskúmateľný.

12. Na pojednávaní dňa 26.11.2020 žalobca 1 vzal žalobu späť v časti náhrady mzdy v sume 2.556 Eur, pričom žalovaná na pojednávaní vyslovila súhlas so späťvzatím žaloby v uvedenej časti.

13. Na pojednávaní dňa 04.04.2024 žalobcovia zobrali žalobu späť aj v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4Tp/72/2004 zo dňa 27.05.2004 o vzatí žalobcov do väzby (ktorá nebola vyčíslená konkrétnou sumou), pričom žalovaná so späťvzatím žaloby aj v tejto časti súhlasila.

14. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z.. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) žalobca môže vziať žalobu späť.

15. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

16. Podľa § 146 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

17. Nakoľko žalobca 1 vzal svoju žalobu späť v časti nároku na náhradu mzdy v sume 2.556 Eur a obaja žalobcovia v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4Tp/72/2004 zo dňa 27.05.2004 o vzatí žalobcov do väzby, a žalovaná so späťvzatím žaloby v týchto častiach súhlasila, súd konanie s poukazom § 146 ods. 2 CSP o uvedených nárokoch zastavil (výrok I. a II.).

18. Po čiastočných späťvzatiach žaloby predmetom sporu ostal individuálny nárok každého zo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy pre každého vo výške 30.000 Eur z titulu nezákonného trestného stíhania na podklade uznesenia o vznesení obvinenia Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice, sp. zn. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004 zo dňa 21.05.2004.

19. Medzi stranami sporu neboli sporné nasledovné skutočnosti:

20. Uznesením o vznesení obvinenia Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice č. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004 zo dňa 21. 05. 2004 vyšetrovateľ začal trestné stíhanie a žalobcov stíhal za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005), trestného činu neoprávneného obohatenia podľa § 250d odsek 1, 4 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005) a trestného činu poškodzovania cudzej veci spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 257 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31. 12. 2005) na tom skutkovom základe ako bolo uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Proti uzneseniu vyšetrovateľa žalobcovia podali v zákonnej lehote písomnú sťažnosť, ktorú prokurátor krajskej prokuratúry zamietol ako nedôvodnú.

21. Na podnet vyšetrovateľa Policajného zboru prokurátor krajskej prokuratúry podal okresnému súdu návrh na vzatie žalobcov do väzby a sudca Okresného súdu Trenčín uznesením sp. zn. 4Tp/72/04 zo dňa 27. 05. 2004 vzal žalobcov do kolúznej väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b) TZ a preventívnej väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) TZ. Proti uzneseniu o vzatí do väzby podali žalobcovia sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2Tpo/32/04 zo dňa 18. 06. 2004 zamietol.

22. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 16.11.2004, sp. zn. Pš/45/04 žalobcom predĺžil lehotu trvania väzby do 31. 01. 2005. Žalobcovia podali v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 28.12.2004, sp. zn. 1To/92/2004 zamietol.

23. Žalobcovia žiadosťou zo dňa 07. 01. 2005 požiadali o prepustenie z väzby na slobodu a prokurátor krajskej prokuratúry návrhom zo dňa 19. 01. 2005 navrhol predĺžiť u žalobcov lehotu trvania väzby do 27. 05. 2005. Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 27. 01. 2005, sp. zn. 4Tp/11/2005 návrh žalobcov na prepustenie z väzby zamietol a predĺžil lehotu trvania väzby do 23. 05. 2005. Žalobcovia

proti tomuto uzneseniu podali sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 08. 05. 2005, sp.zn. 2Tpo/14/2005 zamietol.

24. Uznesením Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 14. 04. 2005 č. k. 1Kv 19/05 - 32 podľa § 72 ods. 1 Trestného poriadku prokurátor prepustil žalobcov z väzby ihneď na slobodu.

25. Dňa 11. 10. 2006 podal prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín na Okresný súd Prešov na žalobcov obžalobu sp. zn. 1Kv19/05 pre prečin neoprávneného obohatenia podľa § 226 ods. 1, 2 písm. a) a c) Trestného zákona účinného do 31. 12. 2005 a za prečin poškodzovania cudzej veci spolupáchateľstvom podľa § 20, § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Okresný súd Prešov vo veci rozhodol trestným rozkazom zo dňa 22. 02. 2012, sp. zn. 1T/91/2006, ktorým B. C. a A. B. C. uznal za vinných a uložil im úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky, ktorý im bol podmienečne odložený a určil skúšobnú dobu 2 roky. Po zrušení trestného rozkazu boli žalobcovia rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 02. 06. 2015, č. k. 1T/91/2006 - 1030 spod obžaloby oslobodení. Proti predmetnému rozsudku podala Krajská prokuratúra Prešov odvolanie a Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 10. 12. 2015 č. k. 2to/45/2015 - 1069 odvolanie krajského prokuratúra podľa § 319 Tr. poriadku zamietol. Oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu Prešov nadobudol právoplatnosť dňa 10. 12. 2015.

26. Dňa 15. 11. 2017 doručili žalobcovia Ministerstvu spravodlivosti SR návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenú nezákonným uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4Tp/72/04 zo dňa 27. 05. 2004 a uznesením o v znesení obvinenia zo dňa 21. 05. 2004 Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice č. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004, ktoré mu predchádzalo. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 02. 06. 2015, č. k. 1T/91/2006 - 1030, boli žalobcovia spod obžaloby dňa 10. 12. 2015 právoplatne oslobodení. Žalobcovia proti obom uzneseniam podali sťažnosti, ktoré boli zamietnuté. Preto v súlade so zákonom č. 514/2003 Z. z. návrhom na predbežné prerokovanie nároku uplatnili náhradu nemajetkovej ujmy po 30.000 Eur pre každého žalobcu. Ministerstvo spravodlivosti SR v Oznámení o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 14. 05. 2018 žiadosť vyhodnotilo ako nedôvodnú, a to z dôvodu že, nebolo preukázané kumulatívne naplnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, a to osobitne s poukazom na neexistenciu škody. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody tým bolo ukončené.

27. Spornou otázkou tohto konania bola otázka vzniku a existencie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného trestného stíhania žalobcov a výška tohto nároku.

28. K sporným skutočnostiam súd na pojednávaní vykonal dokazovanie jednak listinnými dôkazmi a jednak výsluchmi žalobcov ako aj výsluchmi nimi navrhnutých svedkov.

29. Žalobca v 1. rade (A. B. C.) vo svojej výpovedi na pojednávaní stručne popísal podmienky väzby. Po vzatí do väzby, boli šiesti na malú celu, na jeden záchod, na vychádzku chodili do takej voliéry, kde prestali chodiť, lebo to bolo 4 metre hrubé murivo a betónové steny. Sprcha bola dvakrát do týždňa, a to v utorok a štvrtok, no po piatich minútach vypli vodu a ak mali na sebe mydlo, išli s ním. Vyšetrovateľ im zadržiaval tri mesiace korešpondenciu, nepovoľoval návštevy, nemali žiadne správy o rodine. Poukázal na neúnosný psychický tlak, tento spôsob väzby pôsobí na obvineného, aj keď by sa malo na neho pozerať ako na nevinného. Dodnes má od tohto obdobia problémy s tlakom. Výrazne sa mu zhoršil zrak. Hneď ako sa vrátil, zvýšili sa mu dioptrie, bola tam tma. Poukázal na celkovú dĺžku trestného konania, nakoľko to celkovo trvalo 12 rokov. K podmienkam väzby podotkol, že v niektorých štátoch sa jeden deň väzby počíta za dva dni výkonu trestu a podmienky väzby SR vyčíta aj Európska únia. Po prepustení z väzby bol úplne mimo. Domov šiel s obavami ako zareaguje rodina, no privítanie aké zažil, nečakal, nakoľko ho nespoznal jeho vlastný 5-ročný syn. Došlo k odcudzeniu s manželkou, keďže u obidvoch to zanechalo stopy na psychike. Podali návrh na rozvod manželstva, príčinou bolo narušené spolunažívanie, vykrikovali si veci, nedôverovali si. Nerozviedli sa, dohodli sa, že ostanú spolu kvôli deťom. Manželka s ním ostala iba pod podmienkou, že si vysporiadajú za trvania manželstva BSM a dom napíšu na deti. Žijú síce v jednej domácnosti, viac menej v oddelených izbách. Nehnuteľnosti previedli na deti, bolo to ešte pred právoplatným oslobodením. Mohlo to byť v roku 2010 - 2011. V čase trestného konania známi, kamaráti, širšia rodina, aj zákazníci, nakoľko v tom čase mali malú rodinnú firmu, na nich pozerali ako na mafiánov, vrahov, zlodejov. Známi ho pozdravili, ale nikam nepozvali, nevolali. Čo sa týka podnikania, znížili sa im zákazky. Išlo o tlačiareň, ktorá už nefunguje. Tlačiareň bola na otcovo

meno, no on bol vedúci v tlačiarni, keďže otec tomu ani nerozumel. Zobrali ho priamo z tlačiarne. Bol pri tom jeho vtedy 4-ročný syn, ktorý má dodnes z toho traumu a navštevuje psychológa. Museli sa obrátiť na psychologičku. Vo firme mali dvakrát kompletnú prehliadku, teda zákazníkom nemuseli nič hovoriť, automaticky odišli a prestali k nim chodiť. Po návrate z väzby sa pokúšali obnoviť podnikanie, no nemali dostatok financií, aby vládali všetko splácať. Životy všetkých členov rodiny sa mohli vyvíjať inak. Pred zatknutím mal príjem z vlastnej firmy vo výške 7 000 Sk mesačne. Firma prosperovala, mali služobné autá. Zvyšovali majetok, kupovali budovy, aktíva firmy boli vysoké. Firma nie je ešte vymazaná z Obchodného registra, avšak už roky nepodniká a nepodáva daňové priznanie. Po návrate z väzby sa snažil zamestnať, aktívne si hľadal prácu, no nepodarilo sa mu nájsť stabilnú prácu, preto chodí po brigádach. Bol vo Švajčiarsku po stavbách, nakoľko musí finančne zabezpečiť rodinu. Má dvoch synov, no tí sú zdravotne postihnutí. Po väzbe má okrem zhoršeného zraku aj problémami s tlakom, má problémy so spánkom, nemôže odvtedy spávať. Dodnes sa budí, používa podporné preparáty prírodného charakteru, v noci sa budieva, pospí po 2 - 3 hodiny. Poruchy spánku má doposiaľ, nakoľko vo väzbe ich budili každú hodinu. Je pravdou, že aj pred väzobným stíhaním bol trestne stíhaný za výtržníctvo, dostal však podmienku. V tejto veci nebolo pojednávanie, nakoľko bolo rozhodnuté trestným rozkazom a nikto o tom nevedel. Pokiaľ ide o svedkov, na výpovedi ktorých stálo obvinenie, boli chránenými svedkami, boli tiež stíhaní, preto voči ním nepodnikli žiadne kroky za krivú výpoveď.

30. Žalobca v 2. rade (B. C.) vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že v danom čase bol nezamestnaný, mal aj živnosť. Jemu sa manželstvo nepodarilo zachrániť, a rozviedli sa. Dôvodom bolo odcudzenie, nedôvera, zhoršil sa jeho vzťah s dcérou, ktorá bola odmeraná. Dcére po vzatí do väzby povedali, že je v zahraničí. Po návrate z väzby mal problém zamestnať sa vo firme, chodil na množstvo pohovorov, bol vedený ako uchádzač o zamestnanie, hľadal si prácu aj cez úrad, no napriek snahe prácu si tu nenašiel, preto odišiel do zahraničia. Aj momentálne pracujú spolu s bratom v zahraničí. Posledné 3 - 4 mesiace pracovali v zahraničí. Po tých rokoch mu zostali už iba 2 ozajstní priatelia. V čase keď bol vo väzbe, manželka musela chodiť na prechádzky do I. D. J., do Popradu, nedalo sa chodiť po Kežmarku. Aj na jeho zdravotnom stave pobyt vo väzbe zanechal negatívne stopy. Tiež sa mu v tej tme zhoršil zrak, mal zvýšený cholesterol, mal zlé výsledky krvi, problémy so žlčníkom. Pobyt vo väzbe a v podmienkach aké tam boli, ako sa k nim väzenská stráž alebo vyšetrovatelia správali, zanechalo trvalé stopy na psychike a ovplyvnilo celý život, súkromný, osobný, pracovný, spoločenský.
31. Svedok K. L. vo svojej výpovedi na pojednávaní a po zákonnom poučení uviedol, že so žalobcom v 2.rade sú dlhoroční kamaráti, spoznal ho, keď mal 10 rokov a považoval ho za svoj vzor, mal všetko čo on chcel mať. O vzatí do väzby sa dozvedel od kamaráta. Bol toho plný Kežmarok. Bolo to aj v médiách. Nechcel tomu uveriť, keďže ho poznal skoro 10 rokov. Po návrate z väzby sa stretli za pár dní na chvíľku, na prvom stretnutí mu povedal asi dve vety pri Kofole. Bol to zlomený človek. Zo začiatku bol uzavretý, nič mu nechcel povedať. Snažil sa ho priviesť na iné myšlienky, zobral ho do baru, no neuspel. G. je malé mesto a sám tiež zažil pohľady od iných a poznámky, či mu nie je hlúpo sa s ním stretávať. V čase keď boli vo väzbe, sa o nich všade hovorilo. Po ich návrate z väzby ich okolie vnímalo ešte horšie. Po ich oslobodení sa už trochu na to zabudlo. Sám mal vedomosť, že veľa jeho kamarátov sa od nich odvrátilo. Veľa ľudí sa im nepozdravilo. Po návrate z väzby mu pomáhal hľadať prácu. Avšak s priezviskom Bednarčík ich nikde nezamestnali. Keď povedal, že kto potrebuje prácu, povedali mu, že nie. Preto bol on aj brat nútený odísť pracovať do zahraničia. Za rok čo bol vo väzbe zostarol o 10 rokov.

32. Svedok M. E. vo svojej výpovedi na pojednávaní a po zákonnom poučení uviedol, že so žalobcami sa poznal od mala, vyrastali spolu. Bývali na rovnakej ulici v Huncovciach. Nepamätal si väčšiu udalosť, ktorá by sa v Huncovciach udiala. Všetci vedeli o domovej prehliadke. Obmedzeniu osobnej slobody u oboch nechcel osobne veriť. Nepasovalo mu to ku nim. V tom čase bol príslušníkom policajného zboru a preto sa kamarátske zväzky museli pretrhnúť, vyhýbal sa im, pričom nebol jediný, kto takto reagoval. O žalobcovi v 2. rade, hoci nebýval v Huncovciach, vedel, že sa rozvádzal. Písalo sa o nich v tlači, v médiách, spájali ich s mafiánmi, nič dobrého nebolo o nich napísané. Po návrate z väzby to už zďaleka nebolo to, čo predtým. Už sa spolu nestretávajú. Ich priateľstvo to ovplyvnilo vo veľkej miere. Aj on sám s nimi obmedzil kontakt. Bránila tomu aj jeho práca, aj vlastné presvedčenie. Ani oni sa s ním už nesnažili skontaktovať. Určite by nechcel byť v ich koži.

33. Svedkyňa L. C. vo svojej výpovedi na pojednávaní a po zákonnom poučení uviedla, že je manželkou žalobcu v 1. rade. Z manželstva pochádzajú 2 deti, ktoré v čase keď manžela zobrali, mali, mladší syn mal 4 roky, starší 10 rokov. Obaja sú chlapci s mentálnou retardáciou. Ostala sama s dvoma deťmi, pričom už v tom čase vedeli o týchto diagnózach. Chlapci vyžadovali zvýšenú celodennú starostlivosť.

Nevedela, prečo, za čo manžela zobrali. Dozvedela sa to až s obrovským odstupom času. Ostala sama živiteľka rodiny. Na takéto deti sú zvýšené náklady. Pracovala na úrade práce v Kežmarku. Ostala jej iba jedna kamarátka. Ľudia bočili. Aj susedia. Napokon aj odišla z práce, našla si inú. Všetci o tom vedeli, mala nálepku mafiánova manželka. Ani po oslobodení sa toho veľa nezmenilo, ľudia si aj tak myslia svoje. Ona navštevovala psychológa a trvalo to strašne dlho. Chlapci dodnes navštevujú psychológa. Jej rodičia, ktorí žijú v Martine tri mesiace ani nevedeli, že je sama. M., napriek jeho tvrdeniam o jeho nevine neverila, najmä ak sa k nemu takto správali. Po návrate z väzby, ostal medzi nimi odstup, čo vyústilo do rozvodu. Dôvera bola nabúraná maximálne. Napokon sa nerozviedli, hoci mu nedôverovala a myslela, že bez neho by jej bolo lepšie. Manžel po návrate z väzby to mal ťažké s prácou. Aj po návrate z väzby bola samoživiteľka rodiny. Potom odišiel odtiaľto preč. Dôvodom bolo aj okolie. Aj keď kamaráti mu pomáhali hľadať robotu, už sa potom neozvali, mali vypnutý telefón. Bola aj na pár návštevách vo väzbe za manželom, no sama to znášala ťažko až ich odmietala. Pri živote ju držali len jej deti a skutočnosť, že sa o nich musí postarať. Manželovi sa zhoršil zdravotný stav, dlho užíval lieky na vysoký tlak, zhoršil sa mu zrak. Rovnako ona musela začať užívať tabletky na tlak, lekár bol sám prekvapený, že v takom mladom veku musí brať tablety, no nepriznala sa mu. Svokrovci pomáhali, boli to jediní ľudia, ktorí boli blízko pri nej a stáli pri nej.

34. Svedkyňa N. C. vo svojej výpovedi na pojednávaní a po zákonnom poučení uviedla, že je bývalou manželkou žalobcu v 2. rade. Manžela vzali v noci kukláči z domu, má na to nepríjemné spomienky. Nevedela kde ho vzali, prečo. Ovplyvnilo to ich život. Ostala sama s malou dcérou. Bola bez práce, nemali z čoho žiť. V tom čase bola nezamestnaná, nakoľko všetky financie do rodiny zabezpečoval manžel. V tom čase jej pomáhala rodina. Mala problém si nájsť prácu. Vnímala to tak, že keď si hľadala prácu, kvôli jej menu mala stopku. Približne po dvoch rokoch sa zamestnala. Kým bol vo väzbe, pracovala iba na dohody za minimálnu mzdu. Aj dcéra mala problémy v škole. Okolie začalo od nich bočiť. Dcére nepovedala pravdu, kde sa otec nachádza, tvrdila jej, že je v zahraničí. Keď sa bývalý manžel vrátil z väzby, poznačilo ich to. On bol iný, ona bola iná. Nedôverovala mu, tak sa rozviedli v roku 2012. Stále mala pochybnosti o bývalom manželovi. Dcéra, keď zistila pravdu, nebola zhovorčivá, dusila to v sebe. Po návrate, bývalý manžel mal problémy s chrbticou. A s psychikou mal určite tiež problém. Bol to iný človek. V súčasnej dobe už nie sú spolu. Rovnako aktuálne už nepociťuje, že by mala kvôli menu Bednarčíková problém. Ale vtedy áno.

35. Svedok O. G. vo svojej výpovedi na pojednávaní a po zákonnom poučení uviedol, že so žalobcami boli spoluobvinení a vzatí do väzby v prvotnom uznesení. Tento problém ich viac spojil, keďže pred tým boli iba „známi“. Už nie je aktívny policajt. V jeho prípade proces bol rozdelený na tri časti, a vo všetkých veciach bol právoplatne oslobodený. Celkovo boli spolu 326 dní vo väzbe, na minútu presne. Po návrate z väzby, aj keď mali v uznesení o vznesení obvinenia poškodzovanie cudzej veci a neoprávnené obohacovanie, všetci na nich ukazovali, že sú spojení s vraždou nejakej osoby. Toto mesto je veľmi malé, každý každého pozná. Žalobcovia tu podnikali, pohybovali sa tu. Tie pohľady ľudí, imaginárne napľutie z úst, každý radšej zabočil do bočnej uličky, aby neprišiel so žalobcami alebo s ním do kontaktu. Mal vedomosť, že žalobcovia mali problém po návrate z väzby sa zamestnať, pričom peniaze potrebovali, keďže obaja mali rodiny. Mali aj pracovné stretnutia, pohovory, no nik ich nevzal do práce. Preto odišli pracovať do zahraničia. Dokonca jeho otec pomohol B. s brigádou, ráno rozvážal pečivo a potom šiel do tlačiarne, aj keď mali menej roboty. Na kávu šli do Popradu, pretože tu na nich každý zazeral. A trvá to dodnes. Ten odstup tam je. Ani oslobodzujúce rozhodnutie to nezmenilo. Vždy sú konfrontovaní s minulosťou.

36. Podľa § 1 ods. 1, 2, 3 zákona č. 58/1969 Zb. účinného v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia, t. j. dňa 21. 05. 2004; štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej štátny orgán). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť. V hospodárskoprávnych vzťahoch nezodpovedá štát podľa tohto zákona v prípadoch, v ktorých rozhodovanie patrí orgánom hospodárskej arbitráže.

37. Podľa § 2 zákona č. 58/1969 Zb.; právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

Podľa § 3 zákona č. 58/1969 Zb.; Ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

38. Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 58/1969 Zb.; nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný. Ako výnimku z ustanovenia odseku 1 možno uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vykonateľným bez ohľadu na jeho právoplatnosť, ak toto rozhodnutie bolo na základe opravného prostriedku (§ 3) zrušené alebo zmenené.

39. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.; nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak však ide o rozhodnutie vydané v trestnom konaní proti osobám podliehajúcim vojenskej súdnej právomoci, je týmto orgánom ústredný orgán, ktorý vykonáva správu vojenských súdov. V ostatných prípadoch je týmto orgánom, a) ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Československej socialistickej republiky, federálny ústredný orgán, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané, b) ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Českej alebo Slovenskej socialistickej republiky, ústredný orgán republiky, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané, a ak niet takého ústredného orgánu, Ministerstvo spravodlivosti; to platí aj v prípade, keď nezákonné rozhodnutie vydal orgán spoločenskej organizácie (§ 1 ods. 1).

40. Podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb.; ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

41. Podľa § 11 zákona č. 58/1969 Zb.; Dohoda o nároku na náhradu škody (§ 9 ods. 1) je prípustná len pri predbežnom prerokovaní tohto nároku alebo v konaní na súde.

42. Podľa § 20 zákona č. 58/1969 Zb.; Pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.

43. Podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb.; právo na náhradu škody podľa prvej časti druhej hlavy sa premlčí za rok odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie odsudzujúce na miernejší trest alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné konanie zastavené.

44. Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 513/2004 Z. z.; Zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

45. Podľa § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

46. Podľa § 420 ods. 3 OZ, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

47. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

48. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

49. Podľa § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce

zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

50. Podľa článku 5 ods. 1 písm. c/, ods. 3 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 209/1992, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní. Každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie. Každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

51. Podľa článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (Ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných predpisov, ďalej len Ústava Slovenskej republiky), štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

52. Podľa článku 17 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, osobná sloboda sa zaručuje. Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

53. Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

54. Primárnou otázkou v spore bola otázka, či v rámci trestného konania vedeného voči žalobcom bolo vydané také rozhodnutie, ktoré je v zmysle právnej úpravy možné považovať za nezákonné a voči ktorému žalobcovia ako dotknuté osoby podali opravný prostriedok. Žalobcovia ako takéto rozhodnutie označili uznesenie o vznesení obvinenia Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice, sp. zn. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004 zo dňa 21.05.2004. Sťažnosť žalobcov voči tomuto rozhodnutiu príslušný prokurátor zamietol.

55. Z judikatúry možno ustáliť, že nárok na náhradu škody v prípadoch trestného stíhania, ktoré skončilo zastavením trestného stíhania, resp. oslobodením spod obžaloby sa posudzuje ako škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, kde v prípade, ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba prihliadnuť na konkrétne okolnosti a dôvody a vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. V takomto prípade nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V prípadoch zastavenia trestného stíhania, resp. oslobodenia obžalovaného spod obžaloby, je potrebné akcentovať hlavne na to, že je rozhodujúce, že obvinený čin, ktorý sa mu kládol za vinu nespáchal, trestné stíhanie nemalo byť vôbec vedené a v takýchto prípadoch ide o zodpovednosť štátu za výsledok trestného konania. V takomto prípade je možné považovať všetky predchádzajúce rozhodnutia v rámci trestného konania za nezákonné bez toho, aby formálne tieto rozhodnutia boli zrušené príslušným orgánom vzhľadom na faktický charakter neuznania viny obžalovaného, ktorým sa konštatuje nezákonnosť trestného stíhania. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia trestného stíhania je preto neskorší výsledok trestného konania.

56. Nie je možné akceptovať názor, podľa ktorého je daná zodpovednosť štátu za škodu iba v prípade zrušenia uznesenia o začatí trestného stíhania pre nezákonnosť a nie aj v prípadoch zastavenia trestného konania či oslobodenia spod obžaloby. Tento výklad je výkladom formalistickým, príliš reštriktívnym a ústavne nekonformným, pretože uprednostňuje formu vyslovenia „nezákonnosti“ trestného stíhania a neberie do úvahy, že z hľadiska zásahu do osobnostných práv a súkromnej sféry jednotlivca sú formy yyslovenia „nezákonnosti“ trestného stíhania celkom irelevantné. (Nález Ústavného súdu ČR z 28. augusta 2007, sp. zn. IV.ÚS 62/05)

57. Zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby má totiž rovnaký následok ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, pretože predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným nebol potvrdený. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 20.10.2003, sp. zn. 25Cdo 1220/2003)

58. V tejto konkrétnej veci boli žalobcovia rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 02. 06. 2015, č. k. 1T/91/2006 – 1030, právoplatným dňa 10.12.2015, spod obžaloby oslobodení. Vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov možno konštatovať, že trestné stíhanie voči žalobcom bolo z titulu vynesenia oslobodzujúceho rozsudku nezákonné a všetky rozhodnutia vydané v rámci trestného konania je taktiež možné považovať za nezákonné. Už s poukazom na samotný dôvod oslobodenia žalobcov a to, že nebolo dokázané, že skutok sa stal, resp. nebolo dokázané, že skutok spáchali obžalovaní, možno skonštatovať, že postupom orgánov činných v trestnom konaní došlo k vydaniu takého rozhodnutia, ktoré v intenciách spĺňa podmienky nezákonnosti. Samotný nárok žalobcov na náhradu škody je tak daný a zodpovednosť štátu v tomto prípade je objektívna.

59. Žalovaný vo svojich vyjadreniach namietal, že žalobcami uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia o vznesení obvinenia nevznikol. Mal za to, že takýto nárok zo zákona č. 58/1969 Zb., ani z čl. 5 Dohovoru nevyplýva. Žalovaný tvrdil, že v režime zákona č. 58/1969 Zb. v spojení s čl. 5 Dohovoru nie je možné priznávať náhradu nemajetkovej ujmy v prípade vydania uznesenia o vznesení obvinenia a následného trestného stíhania, ktoré bolo zastavené alebo ak bola osoba oslobodená spod obžaloby.

60. K otázke, či (ne)možno priznať osobe, ktorej trestné stíhanie bolo ukončené inak než právoplatným odsúdením náhradu škody spočívajúcu v náhrade nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí sa vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 24. januára 2017 sp. zn. III. ÚS 754/2016 (žalovaná v ústavnej sťažnosti namietala nemožnosť aplikácie čl. 5 Dohovoru v prípade nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným stíhaním). V tomto rozhodnutí vyslovil názor, podľa ktorého „vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí bez ohľadu na to, či bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. alebo za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. odôvodňuje s ohľadom najmä na čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny právo na náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, pokiaľ jej táto v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania vznikla. Pokiaľ žalovaný poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 37/2012, ani dôvody tohto rozhodnutia na vyššie uvedenom závere, nemôžu nič zmeniť. Ako je z citovaného rozhodnutia zrejmé, názor, na ktorý poukazuje žalovaný, sa vzťahuje na otázku odškodňovania väzby a potrebu aplikovania pri jej odškodňovaní článku 5 Dohovoru. Ani z tohto rozhodnutia najvyššieho súdu však nevyplýva záver, že na základe aplikácie iných ustanovení nášho ústavného poriadku by bolo priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania poškodenému vylúčené. Podľa ústavného súdu takýmto ustanovením umožňujúcim priznanie tejto náhrady je aj vo vzťahu k prípadom posudzovaným podľa zákona č. 58/1969 Zb. ustanovenie čl. 46 ods. 3 ústavy, resp. čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Ústavný súd tu konštatoval, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania, ktoré sa právoplatne skončilo inak než odsúdením (a to aj v prípade, že bolo realizované väzobne) je ústavne akceptovateľným a ústavou predpokladaným spôsobom poskytnutia satisfakcie takto stíhanej osobe, a to aj v prípade, ak bolo trestné stíhanie začaté už za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb.

61. Dohovor, ako súčasťou slovenského právneho poriadku, má prednosť pred zákonom. Článok 5 ods. 5 Dohovoru zaručuje odškodnenie za pozbavenie osobnej slobody v prípadoch obdobných prípadom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Dohovor umožňuje v uvedenom článku odškodnenie aj nemateriálnej ujmy; jeho aplikácia má pokiaľ ide o obsah pojmu škoda, prednosť pred vnútroštátnou úpravou. Zákon č. 58/1969 Zb. neupravoval kritériá priznania nemajetkovej ujmy, čo urobil zákonodarca až v zákone č. 514/2003 Z. z., ktorý zrušil pôvodný zákon. Uvedený zákon upravuje nemajetkovú ujmu všeobecne, a teda je možné potom odškodniť nielen nemajetkovú ujmu súvisiacu s väzbou, ale aj nemajetkovú ujmu súvisiacu s celým trestným stíhaním. Zákon výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade zastavenia trestného stíhania alebo oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra v tomto smere dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej,

a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

62. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená, a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté súdnou judikatúrou v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb., sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné - rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Mcdo/15/2009 a svojou rozhodovacou činnosťou ho v prevažnej miere potvrdzuje aj ústavný súd (napríklad III. ÚS 117/06, I. ÚS 320/2016, I. ÚS 395/2016 a iné).

63. Ústavný súd zhodne so svojou judikatúrou pripomína, že v materiálnom právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ak nimi zasiahol do základných práv občana. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ústavný súd konštatuje, že ak sa trestné stíhanie konkrétnej osoby skončilo vydaním oslobodzujúceho rozsudku bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa tak stalo (v danom prípade táto situácia nastala z dôvodu, že nebolo preukázané, že sa tento skutok stal, resp. že skutok spáchali obžalovaní), uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie, je potrebné považovať za takýchto okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca. Pokiaľ konajúce súdy dospeli k záveru, že priznanie nároku na náhradu škody sťažovateľovi bolo v rozpore s dobrými mravmi, ústavný súd je nútený konštatovať, že tento ich záver nebol odôvodnený ústavne konformným spôsobom, ktorý by vylučoval akúkoľvek svojvôľu týchto súdov pri prerokúvaní danej veci. Preto nemožno považovať rozsudok krajského súdu za ústavne udržateľný - Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 540/2016 zo dňa 13. 02. 2016.

64. Zákon č. 58/1969 Zb., ale ani zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má aj zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie alebo bola prijatá obžaloba na ďalšie konanie alebo bol vydaný trestný rozkaz, ktorý po podaní odporu bol zrušený a bolo nariadené vo veci pojednávanie, na tom nič nemení, pretože podstata nároku na náhradu škody v tomto prípade sa neviaže na správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania alebo v priebehu trestného stíhania, ale samotný výsledok trestného stíhania. Procesný postup trestného konania stranám sporu nebol sporný a už samotné konštatovanie zodpovednosti za výsledok konania je len logickým dôsledkom toho, že žalovaný zodpovedá za škodu, ktorá v súvislosti s obranou proti takémuto stíhaniu musel vynaložiť. Je pravdou, že samotné podanie obžaloby nie je titulom náhrady škody, ale samotný výsledok stíhania je významný pre posúdenie zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu. Pokiaľ by nebol obžalovaný oslobodený, žalobcovi by nárok na náhradu škody nevznikol.

65. Judikatúra sa tak zhoduje v tom, že vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí bez ohľadu na to , či bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. alebo účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. odôvodňuje s ohľadom najmä na čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny právo na náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, pokiaľ jej táto v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania vznikla. (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.09.2020, sp. zn. 6Cdo/152/2018)

66. Každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti. Je potrebné zdôrazniť, že na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ukážu ich predpoklady ako mylné a nesprávne. Ak má byť jednotlivec povinný sa takýmto úkonom vôbec podrobiť, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený. (ÚS ČR, nález sp. zn. I.ÚS 554/04 z 31. 03. 2005)

67. Každý zo žalobcov si voči žalovanému uplatnil samostatný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 30.000 Eur. Z obsahu vyjadrení žalobcov vyplýva, že podstatný zásah do ich osobnostných práv v súvislosti s trestným stíhaním nastal v dôsledku obmedzenia ich osobnej slobody vo forme výkonu väzby po dobu 11 mesiacov. Práve výkon väzby mal byť podľa žalobcov tou okolnosťou, ktorá viedla k strate zamestnania, rozpadu partnerských vzťahov či ich sociálnej izolácií. Treba zdôrazniť, že zákon 58/1969 Zb. obsahuje osobitnú právnu úpravu v prípade vzniku škody v súvislosti s obmedzením osobnej slobody v priebehu trestného stíhania vo forme väzby. V § 23 uvedeného zákona je upravená otázka premlčania nároku na náhradu škody z titulu nezákonnej väzby a to tak, že toto právo sa premlčí za rok odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie. Premlčacia lehota tak v prípade tohto nároku začala plynúť dňom, kedy bolo vyhlásené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci 2To/45/2015, t.j. dňa 10.12.2015 a uplynula dňom 10.12.2016. Žalovaný v rámci procesnej obrany, ešte skôr ako žalobcovia nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu nezákonnej väzby vzali späť, uplatnil v konaní hmotnoprávnu námietku premlčania nárokov žalobcov súvisiacich s ich väzbou. S odkazom na túto procesnú obranu žalovaného, ktorú súd považoval za dôvodnú, vzhľadom na samostatnosť nároku na náhradu škody z titulu nezákonnej väzby, pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy súd nemohol prihliadať na skutočnosti, ktoré priamo súviseli s výkonom väzby žalobcov v priebehu trestného konania.

68. Žalobca 1 pri výsluchu popisoval podmienky počas výkonu väzby a uvádzal skutočnosti akým spôsobom sa výkon väzby podpísal na jeho zdravotnom stave, kedy sa mu zvýšili dioptrie, začali problémy s tlakom a po návrate mal problémy so spánkom. Rovnako aj žalobca 2 vypovedal k svojmu pobytu vo väzbe ako aj k zdravotným problémom, ktoré mu tento pobyt spôsobil (zhoršenie zraku, zvýšený cholesterol, zlé výsledky krvi, či problémy so žlčníkom). Počas pobytu vo väzbe mali žalobcovia prísť o zamestnanie, resp. stratiť možnosť podnikania v rodinnej tlačiarni. Na tieto skutočnosti súd s poukazom na premlčanie nárokov súvisiacich s väzbou nemohol prihliadnuť pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného trestného stíhania.

69. Súd nemal preukázané, že komplikovaný partnerský život žalobcov, ktorý u žalovaného 2 vyústil až do rozvodu manželstva, bol v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním začatým voči žalobcom na základe uznesenia o vznesení obvinenia Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice, sp. zn. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004 zo dňa 21.05.2004. Obaja žalobcovia boli už v minulosti trestne stíhaní, preto nie je zrejmé prečo práve trestné stíhanie žalobcov na podklade uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 21.05.2004, malo byť tým trestným stíhaním, v dôsledku ktorého došlo k ochladeniu citových partnerských vzťahov žalobcov a ich manželiek. Navyše z výpovedí žalobcov, resp. ich manželiek, vyplýva že rozvodové konania mali riešiť cca po uplynutí 6 až 8 rokov od začatia trestného stíhania žalobcov, kedy už vzhľadom aj na charakter trestnej činnosti, ktorá bola v tom čase žalobcom kladená za vinu, boli dopady trestného stíhania na osoby žalobcov značne zoslabené. Tieto skutočnosti spochybňujú tvrdenia žalobcov o tom, že v dôsledku trestného stíhania (s výnimkou samotnej skutočnosti pobytu žalobcov vo väzbe) sa zásadným spôsobom narušili ich partnerské vzťahy. Opätovne to bol práve pobyt žalobcov vo väzbe, ktorý zhodne žalobcovia aj ich manželky popisovali ako zlomový moment vzájomných rodinných nezhôd. Preto ani táto okolnosť nemohla byť podkladom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v súvislosti s trestným stíhaním žalobcov.

70. Rovnako aj ich spoločenská izolácia mala nastať v súvislosti s ich návratom z väzby, kedy sa od nich viacerí známi dištancovali, avšak tvrdenia o tom, že boli považovaní za „vrahov“ či „mafiánov“ nemali reálny základ, nakoľko pre takúto trestnú činnosť stíhaní neboli.

71. Na druhej strane samotným trestným stíhaním žalobcov nedošlo len do zásahu do ich práv vo forme obmedzenia ich osobnej slobody väzbou, ale aj do iných ich práv. U žalobcov bola napr. vykonaná domová prehliadka, resp. sa museli podrobovať ďalším úkonom trestného konania (napr. dostaviť sa na výsluch, dostaviť sa na súd, atď.) Zásadnou je skutočnosť, že nezákonným trestným stíhaním bolo zasahované do práv žalobcov po extrémne dlhý čas, t.j. po dobu 11 a pol roka. S poukazom na neprimeranú dĺžku trestného konania by samotné konštatovanie porušenia práv žalobcov bolo nedostatočným, preto súd má za to, že je potrebné priznať im ja satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch.

72. Trestné stíhanie žalobcov začalo na podklade uznesenia o vznesení obvinenia Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice, sp. zn. ČVS: PPZ-23/BOK-V-I-2004 zo dňa 21.05.2004. Táto trestná vec bola právoplatne skončená dňa 10. 12. 2015, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 1T/91/2006 zo dňa 02.06.2015. Celková dĺžka konania musí byť posudzovaná odo dňa vznesenia obvinenia až do dňa právoplatnosti konečného rozhodnutia vo veci. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 3.10.2009, sp. zn. 30Cdo 2742/2009) Touto trestnou vecou tak bolo do života žalobcov zasahované od 21.05.2004 do 10.12.2015, teda počas obdobia 11 rokov, 6 mesiacov a 20 dní. Nebolo preukázané, že by žalobcovia akokoľvek prispeli k neprimeranej dĺžke ich trestného stíhania. Treba poukázať na skutočnosť, že prokurátor podal obžalobu na súd cca po uplynutí dvoch rokov od začiatku trestného stíhania žalobcov, avšak následne zo strany súdu bolo prvým úkonom smerujúcim k ukončeniu veci až vydanie trestného rozkazu a to po uplynutí 6 rokov od podania obžaloby.

73. Primerané zadosťučinenie nie je preventívnym nástrojom proti neprimeranej dĺžke konania, poskytuje naopak iba následnú kompenzáciu za už vzniknutú ujmu, ktorá má byť poskytnutá rýchlo, v zásade v peniazoch a v dostatočnej výške. Európsky súd pre ľudské práva vychádza zo silnej, ale vyvrátiteľnej domnienky, že neprimeraná dĺžka konania znamená pre účastníka morálnu ujmu a žiadne dôkazy ohľadom toho nevyžaduje. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 30.09.2010, sp. zn. 30Cdo 1209/2009)

74. Dĺžku trestného konania v trvaní viac ako 11 rokov možno považovať za extrémnu. Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva možno ustáliť, že primeranou je dĺžka konania do 6 rokov, pretože každé konanie trvá určitý čas. Možno tak skonštatovať, že v prípade žalobcov neprimeranou dĺžkou konania ich práva porušené boli.

75. Z dôvodu extrémnej dĺžky trestného konania po dobu viac ako 11 rokov nie je postačujúce iba samotné skonštatovanie porušenia práva, ale je potrebné žalobcom priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V prípade, ak by samotné trestné stíhanie skončilo pre žalobcov nepriaznivým spôsobom a teda by v tomto trestnom konaní došlo k ich odsúdeniu, súd by samotnú dĺžku trestného konania zohľadňoval pri ukladaní trestu, pričom v prípade, ak by samotné skonštatovanie porušenia práva nebolo dostačujúce, mohol by pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu, zvlášť za situácie kedy extrémnu dĺžku konania nezavinili obžalovaní. V prípade žalobcov, ktorí sa domáhajú svojho práva civilnou žalobou, v tomto konkrétnom prípade iná kompenzácia ako priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, možná nie je. Zmyslom poskytnutia primeraného zadosťučinenia je odškodnenie ujmy, ktorá vznikla účastníkovi konania v dôsledku neprimerane dlho trvajúcej neistoty v jeho právnom postavení, no nie sankcionovanie štátu za to, že k neprimeranej dĺžke konania došlo. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 18.10.2011, sp. zn. 30Cdo 1313/2010)

76. Súdy pri určení formy alebo výšky zadosťučinenia vychádzajú predovšetkým z povahy trestnej veci, tiež z dĺžky trestného stíhania a predovšetkým z dopadov trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodenej osoby. Forma a prípadná výška zadosťučinenia nesmie byť v rozpore so všeobecne zdieľanou predstavou spravodlivosti, t.j. jej priznanie je nad rámec konštatovania porušenia práva na mieste iba vtedy, ak by sa z hľadiska všeobecnej slušnosti poškodenému satisfakcia skutočne mala dostať. (rozsudok veľkého senátu Najvyššieho súdu ČR z 27.06.2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011, R 122/2012)

77. Už samotná dĺžka konania predstavuje pre poškodeného, v tomto prípade žalobcov, istú morálnu ujmu. Aj v prípadoch extrémnej dĺžky konania náhrada nemajetkovej ujmy má slúžiť na kompenzáciu stavu neistoty, do ktorej bol poškodený v dôsledku neprimerane dlho vedeného konania uvrhnutý

a v ktorej bol udržiavaný. Ide teda o psychologickú kategóriu, ktorej hĺbka a rozsah sú ako rozhodné skutočnosti náročne preukázateľné, aj preto by bolo nadbytočné zisťovať ich prostredníctvom výsluchu účastníka alebo psychologickými alebo psychiatrickými posudkami. (uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 31.08.2011, sp. zn. 30Cdo 3007/2010)

78. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy aj v tomto prípade súd prihliadol najmä na, osoby poškodených žalobcov, ich doterajší život a prostredie, v ktorom žijú a pracujú, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli v súkromnom živote žalobcov ako aj závažnosť následkov, ktoré vznikli žalobcom ako poškodeným v spoločenskom uplatnení. Na druhej strane uvedené nevylučuje možnosť súdu vziať do úvahy aj iné okolnosti v danej veci. Z dôvodu, že negatívne dôsledky trestného stíhania boli žalobcovia nútení znášať neprimerane dlhý čas, súd pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy žalobcov považoval za nevyhnutné a spravodlivé priznať žalobcom náhradu nemajetkovej ujmy a to osobitne za obdobie prvých dvoch rokov vedenia trestného stíhania, kedy bolo realizované prípravné konanie vo veci, následne obdobie ďalších 4 rokov trestného stíhania, ktoré súd považoval za primeranú dĺžku konania (t.j. doba 6 rokov od vznesenia obvinenia), a následnú dobu cca 5 a pol roka, ktorá sa štandardnej dĺžke konania vymyká. Každé z uvedených období malo odlišný dopad na osobnostnú sféru žalobcov.

79. Obdobie od vznesenia obvinenia do momentu podania obžaloby prokurátorom (t.j. od 21.05.2004 do 11.10.2006) boli zásahy do osobnej integrity žalobcov súvisiace s trestným stíhaním najintenzívnejšie, nakoľko v tom čase prebiehalo prípravné konanie, ktorého účelom je zabezpečenie všetkých relevantných podkladov, aby mohlo byť vo veci rozhodnuté. Okrem samotnej väzby bola napr. u žalobcov vykonaná domová prehliadka, resp. títo sa museli podrobiť či zúčastňovať aj ďalších úkonov tohto konania. V neposlednom rade pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy v tomto období súd prihliadol na aj na okolnosť, že pôvodne žalobcovia boli okrem trestného činu neoprávneného obohatenia a trestného činu poškodzovania cudzej veci, obvinení aj z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny. Posledne menovaný trestný čin predstavoval najzávažnejšiu trestnú činnosť, ktorej sa žalobcovia mali dopustiť. V čase podania obžaloby však došlo k zmene právnej kvalifikácie a žalobcovia boli následne stíhaní už len za menej závažnú trestnú činnosť neoprávneného obohatenia a poškodzovania cudzej veci. Vzhľadom na intenzitu zásahov do práv žalobcov vo fáze prípravného konania súd považoval za spravodlivé priznať každému zo žalobcov nemajetkovú ujmu vo výške 600 Eur za každý rok prípravného konania (600 x 2 = 1.200 Eur).

80. Následné obdobie 4 rokov s poukazom aj na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva súd považoval za štandardnú dĺžku konania (2 roky prípravného konania + následné obdobie 4 rokov = obdobie 6 rokov trestného stíhania). V tomto období bolo trestné stíhanie žalobcov vedené už len pre menej závažnú trestnú činnosť a rovnako v tomto období žalobcovia neboli podrobovaní úkonom v konaní na súde (k vydaniu trestného rozkazu došlo až v roku 2012). Neznamená to však, že uvedené trestné konanie nemalo na život žalobcov žiaden negatívny dopad. Ako primeranú náhradu ujmy v tomto období súd považoval sumu 300 Eur za každý rok trestného stíhania (300 x 4 = 1200 Eur). Koniec koncov to, že by zásah do práv žalobcov bol vo väčšej intenzite, žalobcovia súdu nepreukázali.

81. Za obdobie, ktoré presahuje štandardnú dĺžku konania, súd v rámci zákonom povolenej úvahy o výške peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu, stanovil sumu 400 Eur za každý rok, teda za obdobie 5 a pol roka ide o sumu celkovo 2200 Eur (400 Eur x 5 + 200 Eur = 2200 Eur). Vyššiu finančnú kompenzáciu v tomto období oproti predchádzajúcemu obdobiu odôvodňuje to, že dĺžka konania dosiahla extrémne hodnoty, čím do sféry žalobcov bolo zo strany štátu zasahované neprimerane dlhý čas. Hoci doba vedenia trestného stíhania dosiahla extrémne hodnoty, treba uviesť, že vzhľadom na dobu, ktorá od obvinenia žalobcov uplynula, bola intenzita zásahov do práv žalobcov súvisiaca s trestným stíhaním už oslabená.

82. Celkovo tak súd priznal každému zo žalobcov nemajetkovú ujmu za extrémnu dĺžku konania v trvaní 11 a pol roka v sume 4600 Eur (1200 Eur + 1200 Eur + 2200 Eur).

83. Pokiaľ sa každí zo žalobcov domáhal zaplatenia vyššej náhrady nemajetkovej ujmy než je suma 4600 Eur, súd návrh žalobcov v tejto časti ako nepreukázaný zamietol. Je potrebné zdôrazniť, že samotný žalobcovia v spore tvrdili, že nemajetková ujma im vznikla predovšetkým v súvislosti s výkonom väzby, ktorej boli v priebehu trestného stíhania podrobení. Samostatný nárok na náhradu škody

z titulu nezákonnej väzby žalobcovia v priebehu konania vzali späť potom, čo žalovaný namietol jeho premlčanie. Dokazovaním neboli preukázané iné zásahy do integrity žalobcov, ktoré by odôvodňovali vyššiu výšku nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie, než bol zásah súvisiaci s neprimeranou dĺžkou trestného stíhania.

84. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

85. Podľa § 255 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

86. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

87. Podľa čl. 4 ods. 1 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto zákona alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

88. Žalobca 1 vzal žalobu späť v časti náhrady mzdy v sume 2.556 Eur, potom čo žalovaný namietol, že tento nárok nebol uplatnený pri predbežnom prejednaní nároku na náhradu škody na Ministerstve spravodlivosti SR. Následne žalobcovia zobrali žalobu späť aj v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4Tp/72/2004 zo dňa 27.05.2004 o vzatí žalobcov do väzby (ktorá nebola vyčíslená konkrétnou sumou), pri ktorom žalovaný namietol premlčanie tohto nároku. Späťvzatie žaloby, aj čiastočné, je zásadne chápané ako procesné zavinenie žalobcu na zastavení konania z dôvodu, že práve v dôsledku tohto procesného úkonu strany je konanie zastavené. Súd však vždy musí skúmať aj to, čo žalobcu viedlo k späťvzatiu žaloby. O zavinení strany treba uvažovať z hľadiska procesného a posudzovať ho podľa procesného výsledku, pričom zodpovednosť súd skúma na oboch procesných stranách. Ak bola dôvodne podaná žaloba vzatá späť len pre správanie žalovaného, ktorý sa po podaní žaloby v plnom rozsahu zachoval v intenciách žalobného nároku, vtedy nesie zodpovednosť na zastavení konania žalovaný. Ak však vezme žalobca v priebehu konania žalobu späť bez toho, aby žalovaný jeho nárok uspokojil, ide o procesné zavinenie na strane žalobcu.

89. O trovách konania v časti nároku na náhradu mzdy v sume 2.556 Eur, ktorá bola zastavená, súd rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. K čiastočnému zastaveniu konania došlo pre správanie žalobcu 1, ktorý vzal svoju žalobu v uvedenom rozsahu späť a to bez uvedenia dôvodu a bez toho, aby žalovaný splnil čoho sa v intenciách žalobného petitu domáhal. Rovnako súd posudzoval aj nárok na náhradu trov konania v časti uplatneného nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu nezákonnej väzby, ktorý žalobcovia na pojednávaní dňa 04.04.2024 zobrali späť. Nakoľko tak žalobcovia učinili potom, čo bolo namietnuté predovšetkým premlčanie tohto nároku, súd aj v tomto prípade dospel k záveru, že zastavenie konania v tejto časti zavinili žalobcovia a nárok na náhradu trov v rozsahu tohto nároku vznikol žalovanému.

90. V časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného trestného stíhania boli žalobcovia úspešný v rozsahu sumy 4600 Eur každý z nich. V rozsahu uplatnenej nemajetkovej ujmy nad túto sumu bola žaloba žalobcov zamietnutá (suma 25400 Eur).

91. Je pravdou, že nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného trestného stíhania je nárokom, ktorého výška závisí od úvahy súdu. V tejto konkrétnej veci však treba zdôrazniť, že žalobcovia žiadali vyplatenie nemajetkovej ujmy predovšetkým za zásah do ich práv súvisiaci s výkonom väzby v priebehu trestného konania, a aj v súvislosti s tým bola nimi určená výška nemajetkovej ujmy na sumu 30.000 Eur. Zákon 58/1969 Zb. nárok na nemajetkovú ujmu, ktorá súvisí s nezákonnou väzbou považuje za samostatný nárok poškodeného odlišný od nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súvisiacej s celým nezákonným trestným stíhaním. Po vznesenej námietke premlčania zobrali žalobcovia nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu nezákonnej väzby späť. Logicky, keďže okolnosti väzby nemohli byť podkladom pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy, súd učil jej výšku s poukazom na neprimeranú dĺžku trestného stíhania. Keďže podkladom pre úvahu súdu o výške oprávnených nárokov žalobcov sa

stala okolnosť objektívneho charakteru vo forme plynutia času, za situácie, kedy iné podstatné okolnosti súdu preukázané neboli, považoval súd za spravodlivé vzhľadom na čiastočný úspech každej zo strán sporu, rozhodnúť o nároku na náhradu trov v časti nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného trestného stíhania, tak, že žiadnej zo strán sporu tento nárok nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Poprad. V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak:
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.